

CZIBOLYA ÁGNES

Körjegyzőség – Közös hivatal

(KONZULENS: DR. JÓZSA ZOLTÁN – DR. SIKET JUDIT)

Dolgozatom témájául a közös önkormányzati hivatalokat választottam. Ezt a jogintézményt a közigazgatás reformja hívta életre, hiszen a korábbi Helyi önkormányzatokról szóló törvény minden egyes település számára – legyen az akár milyen apró is – biztosította az önálló önkormányzathoz való jogot, ezáltal egy nagyon széttagolt rendszert hozott létre. A szétaprózottságból eredően az ügyintézés színvonala településként eltérő, amellett, hogy a korábbi önkormányzati struktúra fenntartása és működtetése óriási költséggel is jár állam és önkormányzatok számára egyaránt. Az említett problémák megoldására alkotta meg a jogalkotó a közös hivatalok intézményét, mint kötelező társulási formát a 2000 fő lakosságszám alatti településeknek a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény keretében, felváltva a korábban intézményesült, nem kötelező társulási formát, a körjegyzőséget.

Dolgozatomban a hangsúlyt az új jogintézmény bemutatására helyezem, ugyanakkor fontosnak tartom a hasonló alapon még működő körjegyzőségek bemutatását, működésük jellemző sajátosságainak felvázolását, melyek sok szempontból mintaként szolgálhatnak a közös hivatalok számára.

Vizsgálódásom kiterjed arra is, hogy a települések lakóinak – mint a helyi önkormányzathoz való jogalanyainak - mindennapi életét mennyiben érintik ezen szervezeti átalakulások, vagyis a közös hivatalok, a járási hivatalok létrejötte.

A körjegyzőségekre és a közös hivatalokra vonatkozó jogszabályi környezet ismertetésének alapul vételével mutatom be mindkét hivatal alakítására és működésére irányadó szabályokat, melynek keretében hangsúlyozom a közös hivatalokkal kapcsolatosan a gyakorlat számára már nyilvánvalóvá vált hiányosságokat, pontatlanságokat. Ezen megállapításaim alátámasztására gyakorlati példákat is bemutatok, melyek nemcsak az önkormányzati érdekszövetségek által megfogalmazott véleményekből adódnak, hanem összeállításomban a gyakorlatban tevékenykedő szakemberek által felvetett kérdésköröket, problémákat is szerepeltetek, a velük készült interjú alapján.

Mivel a közös hivatal teljesen új jogintézményként kerül be az önkormányzati működés rendszerébe, így arról, hogy a tényleges megalakítás és a jövőbeni működés hogyan alakul, egyelőre még csak feltevéseink lehetnek. Azonban a korábbi helyi önkormányzatokról szóló törvény hasonló jogintézménye, a körjegyzőség mintaként szolgálhat a közös hivatali működéshez. Dolgozatomban azzal a kérdéssel is foglalkoztam, hogy mennyiben tekinthető jogelődnek, illetve mintának a közös hivatalok számára.

A körüljárt problémák és kérdések megvizsgálásának eredményeként arra a következtetésre jutottam, hogy a körjegyzőségek megfelelő mintaként szolgálnak a 2013. január 1-től felálló közös hivatalok számára, szervezett működésük, költséghatékonyaságuk, szakszerű feladatellátásukkal kapcsolatosan.